

Urszula Stankiewicz

Tykocin, st. 39, gm. loco, woj.
białostockie, AZP 36-83/-

Informator Archeologiczny : badania 26, 130

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tykocin, st. 39
gm. loco, woj. białostockie
AZP 36-83/—

Muzeum Okręgowe w Białymstoku

Badania prowadziła mgr Urszula Stankiewicz. Finansowane przez Urząd Gminy w Tykocinie. Pierwszy sezon badań. Stary Rynek (XV–XX w.)

Badania prowadzono w związku z planowaną rewaloryzacją placu Czarnieckiego ze względu na zniszczenia drzewostanu parkowego spowodowane huraganem w sierpniu 1992 r. Plac, na którym po 1945 r. założono park, usytuowany jest w centralnej części miasta. Historycznie już od XV w. jest to teren Rynku Starego, przebudowanego przez Jana Klemensa Branickiego w poł. XVIII w. Znany z planów K. Nowickiego z ok. 1769 r. ma kształt wydłużonego trapezu o powierzchni ok. 1 ha, z niemal centralnie usytuowanym pomnikiem Stefana Czarnieckiego.

Celem badań archeologicznych było uchwycenie stratygrafii osadniczej oraz zlokalizowanie znanego ze źródeł historycznych budynku ratusza. Rozpoznano 101,10 m² powierzchni rynkowej, koncentrując się na zachodniej części placu. Uzyskano przekrój wzdłuż krótszej osi rynku (północ–południe) oraz przebadano centralną część placu. Odsłonięto na gł. 0,85–1,1 m od powierzchni ziemi warstwy nawierzchni rynkowej z poł. XVIII w., wykonanej w czasach Jana Klemensa Branickiego. Na gł. 1,1–1,45 m od powierzchni ziemi, poniżej dolnego poziomu nawierzchni, stwierdzono występowanie warstwy próchnicznej o bardzo dużej zawartości wiórów i odpadów ciesielskich. W warstwie odkryto szątkowo zachowane fragm. konstrukcyjne niewielkiego budynku drewnianego, być może kamienicy. Najstarszy poziom użytkowy tworzyła warstwa piaszczysta o niewielkiej zawartości szątków organicznych, dających brunatne zabarwienie. Poziom datowano jedynie ceramiką naczyniową z XV w. W warstwie tej odsłonięto duże fragm. spalonej konstrukcji drewnianej, prawdopodobnie budynku.

W wykopie usytuowanym przy zachodniej krawędzi bruku otaczającego pomnik Stefana Czarnieckiego, na gł. 0,65 m od powierzchni ziemi, odsłonięto szątkowo zachowany fragm. muru kamiennego z zaprawą wapienno–piaskową i ułamkami cegły palcówki; zniszczony prawdopodobnie w 2 poł. XVIII w. i XX w.

Uchwycenie pełnej stratygrafii okazało się na badanym obszarze utrudnione ze względu na przeprowadzoną w poł. XX w. niwelację terenu. Zniszczono układ nawarstwień początku XX oraz częściowo XIX w., nie naruszono warstw XVIII–XV w.

Ruchomy materiał zabytkowy stanowią głównie fragm. naczyń glinianych, wstępnie datowanych na XV–XX w., fragm. kafli, ok. 100 fragm. skóry (głównie obuwia), kilka podków i innych bardzo skorodowanych przedmiotów żelaznych, fragm. fajki, moneta miedziana, szydło kościane, fragm. naczyń szklanych (głównie butelek) oraz bardzo duża ilość kości zwierzęcych.

Badania będą kontynuowane.

Wleń–Zamek
gm. loco, woj. jeleniogórskie
AZP 81-15/—

Wojewódzki Konserwator Zabytków
 w Jeleniej Górze

Badania prowadzili C. Buśko, K. Dymek, J. Piekalski. Zabudowa zamku górnego i domniemane grodzisko wczesnośredniowieczne. Osada wczesnośredniowieczna.

Kontynuowano badania mające na celu prześledzenie przemian zachodzących w zabudowie zamku górnego oraz rozpoznanie bezpośredniego zaplecza domniemanego wczesnośredniowiecznego grodu. Prowadzono prace w obrębie wykopów nr III (budowla 2), V (budowla 5) i VIII (teren pomiędzy murem obwodowym, kaplicą i budowlą nr 5) oraz zakończono odgruzowywanie dziedzińca, w którego północnej części odsłonięto piaskową